

Råd og tips
for en bedre
produksjon

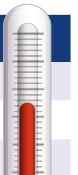
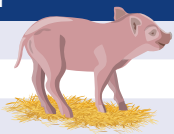
Stell av smågris

Ta godt vare på de små!

Stell før, under og etter grising:

- Skikkelig vask, desinfeksjon og tilstrekkelig tørketid er viktig med tanke på smittepress før de drektige purkene settes inn i fødebingen. Dette har mye å si for hvordan resultatet blir videre.
- Fokus på riktig fôring i drektighetstiden er viktig for resultatet i fødeavdelingen. Det handler om å få purka i rett hold tidlig i drektigheten og sikre nok energi og protein til fostertilvekst i siste del av drektigheten. Format Fødsel før grising gir purka riktig fiber og energi til grising og sikrer råmelksproduksjonen.
- Rikelig med redebyggingsmateriale, eks høy/halm kan også redusere grisingstiden og dermed antall dødfødte/svakt fødte unger.
- Tørk av den nyfødte smågrisen med en gang den er født. Varmetapet reduseres. Dette kan redusere smågristapet.
- Sikre at alle smågrisene får i seg råmelk så fort som mulig etter fødsel.
- Ved store kull: Splitt kullet i to. Ta unna grisunger som er store, vitale og allerede har sikret seg råmelk. La de små, svake og seint fødte få 1-2 timer aleine med purka for å sikre råmelkinntak.
- Etter at smågrisen har fått i seg råmelk, trenger den et lunt, varmt og tørt smågrishjørne med varmelampe.
- Se på dyrene for å sjekke temperaturen. Ligger de oppå hver andre i en haug – for kaldt. Ligger de utenfor smågrishjørnet – for varmt. Finn optimal temperatur for ditt fjøs.

	Vekt	Temperatur
Nyfødt	1 kg	34-36 °C
Smågris	5 kg	28-30 °C
Smågris	15 kg	22-24 °C

Anbefalte temperaturer fra Seges, 2016

- Gi smågrisen tilstrekkelig med jern.
Anbefalt:
- Første levedøgn: Pluss Jernstarter
- Fra dag 2: Pluss Smågristorv (med jern), Pluss Flytende Jerntilskudd eller Grynt Crüsli fram til 4-5 dager før avvenning, da jerntilskudd ved avvenning ofte gir diaré.

- Dersom tannfiling vurderes nødvendig, gjennomføres dette i forbindelse med tilfôring av jernpasta. Dette er et tiltak for å hindre skader på purkas spener og for å unngå at smågrisene skader hverandre før de har fått sin egen spene.
- Kullutjevning innebærer at purker med små kull i tillegg til sine egne unger får fostre opp noen ekstra unger fra ei purke med et stort kull som har griset omtrent på samme tid. Kullutjevning er ofte aktuelt når for eksempel ei ungpurke får stort kull, og bør skje innen 2-3 døgn. Flytt alltid de største og mest livskraftige ungene i kullet, og vær sikker på at de har fått i seg råmelk fra egen mor før de fl yttes.
- God tilgang på vann er viktig. Når smågrisen vannet? Enkelt å få tak i? Ikke for hardt trykk?

Format™

Ved behov for ekstra næring:

- Melkeerstatningen Pluss Nasse: Fullfôr som kan brukes alene eller som et supplement til purkemelka. Brukes dersom purka melker lite - er syk eller dør. Gis i forskåler, krybba eller fra automat.
- Melk som tilskuddsfôr. I store kull har tildeling av melkeerstatning som tilskudd ved siden av kraftfôr og purkemelka gitt høyere og jevnere avvenningsvekter. Gis i forskåler som settes i smågrishjørnet.
- Ved diarè – gi Pluss Saltbalanse Svin. Gi fri tilgang.
- Godt renhold og hygiene er VELDIG viktig, og ferdig blanding skal ikke bli stående for lenge.

Tilvenning til kraftfôr:

- De tre første ukene er purkemelka smågrisens viktigste næringskilde, men allerede første leveuke kan man starte tilvenning på smågridfôr.
- Gi en neve eller to flere ganger om dagen. Legg kraftfôret innunder varmelampa eller på gulvet. Bland gjerne med smågristorv. Legg det gjerne slik at purka når litt, så lærer de av mora.
- Smågridfôr må tildeles lite og ofte. Bli det liggende igjen vil ingen spise det.
- Kraftfôrautomater tas eventuelt i bruk 1-2 uker før avvenning. Fyll dem aldri fulle. Kun ett døgn forbruk i automaten. Dette for å bevare den gode smaken.

Felleskjøpet